

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ*

ΠΕΤΡΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Δι' εγγράφου του πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς κ. Γλαῦκον Κληρίδην — κοινοποιηθέντος πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον ὡς καὶ πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου — τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ζητᾷ νὰ ἐνημερωθῆ διατὶ τὸ κατατεθὲν ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νομοσχέδιον περὶ ὑποχρεωτικῆς στρατολογίας δὲν ἔχει εἰσέτι προωθηθῆ πρὸς ἐπιψήφισίν του ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος.

Ὅταν τονίζεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ, αἱ τουρκικαὶ δυνάμεις εἰσβολῆς ἀπειλοῦν καθημερινῶς μὲ πλήρη κατάληψιν τὴν νήσον μας, ὅταν ὁ τουρκοκυπριακὸς πληθυσμὸς καθημερινῶς, μὴδὲ τῶν ἀηλίκων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἐξαιρουμένων, ἐξοπλίζεται καὶ ἐξασπῆται εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ὄπλων — μολοντί ἐνισχυμένοι ἀπὸ τὴν ἄμεσον παρουσίαν 40 χιλιάδων Τούρκων εἰσβολέων καὶ τὴν ἄμεσον συνδρομὴν ἐνὸς ἑκατομμυρίου τουρκικῶν λογχῶν — ὅταν εἰς τὴν τουρκοκρατουμένην περιοχὴν τῆς πατρίδος μας παρατηρεῖται οὐσιαστικὸς στρατιωτικὸς ὀργασμὸς, ὅταν τὰ τουρκικὰ στρατιωτικὰ φυλάκια ἐνισχύονται καθημερινῶς, ὅταν οὐδεμίαν μεγάλην ἢ μικρὰ ξένην Δύναμιν κατορθώσῃ νὰ πεισθῆ νὰ διασφαλίσῃ τουλάχιστον τὸ ὑπόλοιπον ἐλεύθερον κυπριακὸν ἔδαφος ἀπὸ τὰς διαφαινομένας νέας ἐπεκτατικὰς τάσεις τοῦ τουρκικοῦ Μινωταύρου, οἰαδηποτε ὀλιγωρία διὰ τὴν πάσῃ θυσίᾳ καὶ παντὶ τρόπῳ ἀμυντικὴν θωράκισιν τοῦ καταπροδομένου αὐτοῦ λαοῦ, ἰσοδυναμεῖ πρὸς οὐσιαστικὴν καὶ ἄνευ ὄρων παράδοσιν πρὸς τὸν ἀδίστακτον εἰσβολέα.

Εἰλικρινῶς, ἀναφέρεται ἐν συνεχείᾳ, ἀπορούμεν διατὶ ἀκολουθεῖται ἡ τοιαύτη μοιρολατρικὴ τακτικὴ καὶ πολιτικὴ ἐναντι ἐνὸς τόσοσιν ζωτικῶ καὶ φλέγοντος ζητήματος, σχετιζομένου ἀμέσως καὶ ἀποφασιστι-

κῶς μὲ αὐτὴν ταύτην τὴν αὐθιπαρξίαν καὶ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἑλληνισμοῦ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον.

Ἡ πλήρης ἀπραξία καὶ ἀδιαφορία μας εἰς τὴν λήψιν στοιχειωδῶν μέτρων ἀμύνης κατὰ τῶν νέων ἐπεκτατικῶν κινήσεων τῶν εἰσβολέων ἀποτελεῖ οὐσιαστικὴν πρόκλησιν πρὸς τοὺς εἰσβολεῖς νὰ προσελάσουν, ἀντιστάσεις μὴ οὔσης, διὰ νὰ σφαγιάσουν ἐν ψυχρῷ, νὰ θύσουν καὶ νὰ ἐρμηώσουν, ἐφαρμόζοντες τὴν γνώρισμον πρὸς αὐτοὺς τακτικὴν καμένης γῆς καὶ ἀποτελεῖ ἡ ἀπραξία μας αὐτὴ ἀνεπίτρεπτον πολιτικὴν καὶ ἐθνικὴν τακτικὴν ἐκ μέρους μας.

Ὡς ἐκ τούτου περαίνει τὸ ἔγγραφο τῆς «Ἐλεύθερης Κυθρέας», παρακαλεῖσθε θερμῶς ὅπως ἐξασκήσετε ὅλον τὸ ὑψηλὸν κύρος καὶ τὴν ἐπιρροὴν σας τόσοσιν παρὰ τῷ Πρόεδρῳ, ὅσον καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς μέλεσιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἄμεσον ἐπιψήφισιν τοῦ ἐν λόγῳ Νομοσχεδίου.

Ὑπὸ τῶν Δ.Σ. τῶν Σωματείων «Ἐλεύθερη Κυθρέα» καὶ «Ἐλεύθερο Μόρφου» ἀπεστάλη τὴν 25)2)76 ἔγγραφος διαμαρτυρία πρὸς τὸν ἐν Κύπρῳ ἀντιπρόσωπον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ο.Η.Ε. κ. Περὲξ Ντὲ Γκουεγιάρ διὰ τοὺς προσφάτους ἰσχυρισμοὺς τοῦ τουρκοκυπρίου ἡγέτου κ. Ντεκτὰς περὶ ὑπάρξεως μεγάλου ἀριθμοῦ τουρκοκυπρίων μεταναστῶν καὶ ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ του καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πραγματικοὺς σκοποὺς τῶν τοιούτων δηλώσεων.

* Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὶς ἀνακοινώσεις τοῦ σωματείου.

Τὰ Δ.Σ. τῶν δυὸ προσφυγικῶν Σωματείων, τονίζουν εἰς τὸ ἔγγραφόν των, πιστεῦσαν εὐλοκρινῶς ὅτι ὁ κ. Ντενκτάς διὰ τῶν δηλώσεων του αὐτῶν ἐπιδιώκει ἐν γῆ πρᾶξι:

α) Νὰ δικαιολογήσῃ, τὸν γενόμενον πολιτικῶς καὶ ἠθικῶς ἀνεπίτρεπτον ἐποικισμόν τῆς νήσου διὰ χιλιάδων Λαζῶν καὶ ἄλλων Τορκῶν ἐκ τῆς Ἡπειρωτικῆς Τουρκίας.

καὶ β) ἀφ' ἐτέρου νὰ δικαιολογήσῃ ἐκ τῶν προτέρων σαφῶς διαφανομένην πρόθεσιν ἀλλαγῆς τῆς δημογραφικῆς συνθέσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ ἐποικισμοῦ ἑκατοντάδων χιλιάδων Τούρκων ἐκ Τουρκίας με' ἀπώτερον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν πλήρη τουρκοποίησιν τῆς Νήσου ὡς συνέθη καὶ προσφάτως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Συριακῆς Ἀλεξανδρέττας, τῶν ἑλληνικῶν νήσων Ἰμβροῦ καὶ Τενέδου κ.λ.π.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, τονίζεται ἐν τῷ ἔγγραφῳ, τὰ Δ.Σ. τῶν δυὸ Σωματείων ὡς καὶ αἱ δεκάδες χιλιάδες τῶν προσφύγων τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦν «καταγγέλλουν δι' ὑμῶν πρὸς τὸν ΟΗΕ καὶ καταδικάζουν ἐντόνως τὰς ἀνωτέρω δηλώσεις, ὡς προσιζούσας τὸν τελικὸν ἐξανδραποδισμόν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου τῆς νήσου».

Τέλος, τὰ Δ.Σ. τῶν δυὸ Σωματείων ὑποβάλλουν ὅπως ὁ Διεθνὴς Ὄργανισμὸς μελετήσῃ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ σοβαρότητος τὸ φλέγον θέμα τοῦ ἐποικισμοῦ καὶ ἀναλάβῃ τὰς ἐν προκειμένῳ διενεῖς αὐτοῦ εὐθύναις.

ὑπὸ τῶν Δ.Σ. τῶν Σωματείων «Ἐλευθερῆ Κυθρέα» καὶ «Ἐλευθερον Μόρφου» ὑπεβλήθη τὴν 6)3)79 (ἐν ὄψει τῆς ἐπικειμένης συνεδρίας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου), πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον ὑπόμνημα — κοινοποιηθὲν πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου — διὰ τοῦ ὁποίου ὑποβάλλουν ὅπως αἱ ὑποβληθησόμεναι κυπριακαὶ προτάσεις πρὸς τὴν

τουρκικὴν πλευρὰν ἐδράζωνται: ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν ἀρχῶν:

1) Ὑποβολὴ προτάσεων βάσει τῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν περὶ Κύπρου ψηφισμάτων τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας.

2) Ὑποβολὴ προτάσεων στήριζομένων ἐπὶ τῆς φυσικῆς καταστάσεως τῆς Κύπρου καὶ οὐχὶ κατοχικῆς, νομιμοποιούσης τὰ τετελεσμένα κατοχικὰ γεγονότα.

3) Ἐμμονὴ ἐπὶ τῆς Ἀρχῆς τοῦ ἀδεδεσμένου, κυριάρχου, ἀνεξαρτήτου κυπριακοῦ κράτους.

4) Οὐχὶ θυματοποίησις καὶ παράδοσις εἰς τὴν ἀπύθμενον τουρκικὴν βουλιμίαν καὶ ἔμμονὴ εἰς τὴν ἐπάνοδον ὄλων τῶν προσφύγων εἰς τὰς ἐστίας των.

«Πιστεύομεν», περαίνει τὸ ἔγγραφο τῶν δυὸ Διοικητικῶν Συμβουλίων, ὅτι τυχὸν ἀναγνώρισις τῆς κατοχικῆς πραγματικότητος θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀπαρχὴν δημιουργίας σειρᾶς τετελεσμένων γεγονότων ὑπὸ τῶν εἰσβολῶν με' ἀπώτερον ἀπέλεσμα τὴν κατάληψιν ὀλοκλήρου τῆς Κύπρου καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν οὕτω τῶν τουρκικῶν ἐπεκτατικῶν σχεδίων καὶ τῶν γενικωτέρων στόχων τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον.

Πολυμελὴς ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλευθερῆ Κυθρέα» συνητήθη τὴν 20)3)76 μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Γλαύκου Κληρίδη καὶ ἐνημερώθη ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν προσφάτων πολιτικῶν ἐξελίξεων.

Ἐν τῷ μεταξύ τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου ἐκάλεσε ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐκτοπισθέντες τῆς περιοχῆς Κυθραίας εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς νήσου καὶ ἐὰν εὐρίσκωνται νὰ ὑποβάλουν πρὸς τὰ γραφεῖα τῆς Ἐπιτροπῆς (Κατσώνη 4, διαμ. 31, Τηλ. 43089 Λευκωσία) τὰς διευθύνσεις των, συμβάλλοντες οὕτω εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσεχοῦς Παγκυπρίου Συνδιασκέψεως τοῦ Σωματείου.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς ἐν Κύπρῳ κ. Οὐίλλιαμ Κρόφορντ ἀπαντῶν τὴν 2)5)76 πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» κ. Πέτρον Στυλιανοῦ εἰς γενομένην ὑπὸ τοῦ Σωματείου σχετικὴν ἐκκλησίαν πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἐκ Κυθρέας ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐξαφανισθέντος ἀμερικανοῦ ὑπηκόου Κυριάκου Σοφοκλέους, τῆς συζύγου του Βαθούλλας καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἰακώβου Μυρμηγκῆ, ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω ἐσᾶς καὶ τὸ Σωματεῖον Ἐλεύθερη Κυθρέα γιὰ τὴν πρόσφατον ἐπιστολήν σας σχετικῶς μὲ τὸν Κον Κυριάκον Σοφοκλέους, Ἀμερικανὸν Πολίτην, καὶ μέλη τῆς οἰκογενείας του ποὺ εἶναι ἀγνοοῦμενοι μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐχθροπραξιῶν τὸν Αὐγούστου 1974.

»Ἡ τύχη τοῦ Κου Κυριάκου Σοφοκλέους καὶ τῶν ἄλλων ἀγνοουμένων Ἀμερικανῶν Πολιτῶν εἶναι θέμα σοβαρῆς ἀνησυχίας διὰ τὴν Πρεσβείαν. Ἡ ἐξαφάνισις τοῦ Κου Σοφοκλέους μᾶς ἐγνωστοποιήθη τὸ πρῶτον τὸ φθινόπωρον τοῦ 1974, καὶ ἐζήτησαμε ἀπὸ τὶς Τουρκοκυπριακὰς ἀρχὰς σὲ πλείστες περιπτώσεις, νὰ ἐρευνήσουν διὰ τὴν ἀνεύρεσιν του. Ἔγιναν ἐπίσης παραστάσεις εἰς τὸ Τυρρικὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν εἰς τὴν Ἀγκυρᾶ. Δυστυχῶς, καμμία πληροφορία σχετικῶς μ' αὐτὸν δὲν μᾶς ἐδόθη μέχρι σήμερον.

»Οἱ προσπάθειές μας ὑπὲρ τῶν ἀγνοουμένων πολιτῶν μας θὰ συνεχισθῶν καὶ συμμεριζόμεθα τὶς ἐλπίδες τῶν οἰκογενειῶν καὶ φίλων των ὅτι τὸ θέμα τῆς τύχης των μπορεῖ ἐν τέλει νὰ ἐπιλυθῆ».

Ὡς ἤδη κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Σωματείου ὁ Κυριάκος Σοφοκλέους ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ὡς Ἀμερικανοῦ ὑπηκόου ἐζήτησε παρὰ τῶν εἰσβολέων αὐτοκίνητον τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας διὰ νὰ μεταφερθῆ εἰς τὰς ἐλευθέρους περιοχὰς ἐκ τῆς κατοικίας του εἰς Κυθρέαν. Οἱ Τούρκοι εἰσβολεῖς προεφασίσθησαν ὅτι ἀπεδέχθησαν τὸ αἶτημα τοῦ Σοφοκλέους, ἀποστείλαντες τὴν ἐπομένην μεγάλον ἰδιωτικὸν αὐτοκίνητον τὸ ὁποῖον παρουσίασαν ὡς Ἀμερικανικόν, οἱ δὲ ἐπιβαίνοντες τούτου παρουσιάσθησαν

ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας. Ἀπὸ τῆς ἰδίας ὁμῶς ἡμέρας τόσον τοῦ ἰδίου ὄσον καὶ τῆς συζύγου του καθῶς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς τὰ ἴχνη ἐξηφανίσθησαν, ἀπαχθέντες κατὰ τὸν ὡς ἂν γκαγκιστερικὸν τρόπον ὑπὸ τῶν εἰσβολέων.

Ἀπεβίωσεν τὴν 17)9)76 εἰς ἡλικίαν 95 ἐτῶν καὶ ἐκηδεύθη τὴν ἐπομένην ἐκ τοῦ Νέου Κοιμητηρίου Λευκωσίας ὁ τέως ἐκ Κυθρέας ἰατρός Δρ. Γεώργιος Κυριακοῦ, διατελέσας ἐπὶ 10ετίαν (1953—1963) Δῆμαρχος Κυθρέας.

Ὁ μεταστάς ὑπῆρξεν ἐξαιρετικὸς καλλιτέχνης, φιλοτεχνήσας διάφορα τέμπλη ἐκκλησιῶν εἰς Λευκωσίαν, Κυθρέαν καὶ ἀλαχοῦ, ἐξαιρετικὸν δεῖγμα τῶν ὁποίων εἶναι τὸ τέμπλος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μαχαίρᾶ διὰ τὸ ὁποῖον διάσημοι διεθνεῖς καὶ Ἑλλαδίται τεχνοκρίται καὶ βυζαντινολόγοι — ὡς ὁ καθηγητῆς Σωτηρίου, ἡ Ἀθηνᾶ Ταρσοῦλη, καὶ ἄλλοι — ἐξεφράσθησαν μὲ λίαν κολακευτικὰ ἐγκώμια.

Ἡ κηδεῖα του ἐτελέσθη τὸ Σάββατον (18)9)76 καὶ ὤραν δωδεκάτην μεσημβρινὴν ἐκ τοῦ Νέου Κοιμητηρίου Λευκωσίας.

Τῆς κηδεῖας προέστη ὁ Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνας κ. Βαρνάβας.

Ἐν μέσῳ ἐκδηλώσεων εὐλικρινοῦς πένθους τῶν κατοίκων περιοχῆς Κυθρέας ἐγένετο τὸ Σάββατον 18)9)76 ἡ κηδεῖα — προϊσταμένου τοῦ Θεοφιλεστάτου Χωρεπισκόπου κ. Βαρνάβα — τοῦ ἐπὶ 10ετίαν διατελέσαντος Δημάρχου Κυθρέας, ἰατροῦ Δρος Γεωργίου Κυριακοῦ.

Τὸν νεκρὸν ἀπεχαιρέτησαν ὁ κ. Μίχης Ἀναστασιάδης ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Παγκυπρίου Ἱατρικοῦ Συλλόγου καὶ ἐκ μέρους τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ὁ πρόεδρος καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Σωματείου κ.κ. Πέτρος Στυλιανοῦ καὶ Χριστόδουλος Πέτσας.

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἀπηθύνη τὴν 7.10.76 πρὸς ὅλας τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἐπιτροπὰς τῆς νήσου εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχουν ἔργα (εἰκονοστάσια, θρόνοι κ.λ.π.) τοῦ ἀειμνήστου καλλιτέχνου (ξυλογλύπτου) Δρος Γεωργίου Κυριακοῦ ὅπως ἐπικοινωνήσουν μετ' αὐτοῦ (Κατσώνη 4, διαμ. 31, Τηλ. 43089 Λευκωσία) τὸ ταχύτερον, προκειμένου νὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Σωματείου ἐκδοθησόμενον ἀναμνηστικὸν καλλιτεχνικὸν λεύκωμα εἰς μῆμν τοῦ ἐκλιπόντος καλλιτέχνου.

Ὡσαύτως παρακλήθησαν οἱ κάτοχοι οἰωνδήποτε γλυπτῶν ἔργων τοῦ μ. Κυριακοῦ ὅπως ἐπικοινωνήσουν μετὰ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου.

Μὲ ἐπιστολή του, ἡμ. 11 Ὀκτωβρίου 1976, πρὸς τὸ Σωματεῖο «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ὁ προϊστάμενος τοῦ ἀμερικανικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου κ. Μπράντυ κοινοποίησε λήψη τοῦ μεταλλίου τοῦ Σωματείου τοῦ, ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἐκδόθηκε μετὰ τὴν εὐκαιρία τῆς δευτέρας ἐπετείου ἀπὸ τὶς τουρκικὰς σφραγὲς ἀμάχων ἑλληνοκυπρίων στὴν περιοχή.

Ὁ κ. Μπράντυ τόνισε πὼς τὸ μέταλλιο εἶναι ἐξαιρετικὸ τέχνης καὶ ἐξέφρασε θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ τὴν σχολαστικὴ προσοχὴ μετὰ τὴν ὁποία τὸ μέταλλιο κατασκευάστηκε.

Στὸ μεταξύ τὸ Σωματεῖο ἀνακοινώνει ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμα πρὸς διάθεση γιὰ τὸ κοινὸ ἀναμνηστικὰ μέταλλια ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν 1.000 μεταλλίων ποῦ ἐξεδόθησαν. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ ἐπικοινωνήσουν μετὰ τὸ σωματεῖο γραπτῶς ἢ τηλεφωνικῶς (26301) ὁποιαδήποτε ἐργάσιμη ὥρα γιὰ νὰ τοὺς ἀποσταλεῖ τὸ μέταλλιο.

Τὸ Σωματεῖο «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἀνακοίνωσε στὶς 9)12)76 ὅτι ἀπεφάσισε νὰ διοργανώσῃ στὶς ἀρχὲς τοῦ Ἰανουαρίου

1977 ἔκθεση μετὰ τετρακότες, μπούκερο, καὶ γλυπτὰ ἀπὸ ἀσβεστόλιθο τῆς περιοχῆς Κυθρέας, βάσει τῆς συλλογῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Σωματείου κ. Πέτρου Στυλιανοῦ.

Τὴν ἔκθεση παρακλήθηκε νὰ ἀνοίξῃ ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας Δρ. Σοφιανός.

Μὲ τὴν εὐκαιρία τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου προέβη στὴν ἐκδοσὴ τοῦ δευτέρου ἀναμνηστικοῦ τοῦ μεταλλίου ποῦ θὰ παριστάνῃ στὴν προμετωπίδα του ἓνα ἀπὸ τὰ 4 μελανόμορφα μπούκερο ποῦ θὰ ἐκτεθοῦν στὴν ἔκθεση. Ἀνακοίνωσε ἐπίσης ὅτι θὰ ἐκδοθοῦν 1.000 καὶ πάλιν μόνον ἀναμνηστικὰ ὄρειχάλκινα μέταλλια, προκρατήσεις τῶν ὁποίων μποροῦν νὰ γίνονται στὰ γραφεῖα τοῦ Σωματείου.

Ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἀπὸ τοὺς κ.κ. Π. Στυλιανοῦ, Κ. Κυριάκου, Κλ. Συμεωνίδη, Γ. Ζένιο καὶ Στ. Μαϊμάρη συναντήθηκε τὴν 4)1)77 μετὰ τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς κ. Σπύρο Κυπριανοῦ.

Ἡ ἀντιπροσωπεῖα, ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν συμπαράστασή της πρὸς τὸν κ. Κυπριανοῦ στὸ δύσκολο ἔργο του, ζήτησε νὰ ἐνημερωθεῖ πάνω στὶς πρόσφατες ἐξελίξεις τοῦ κυπριακοῦ.

Κατὰ τὴ συζήτηση ποῦ ἐπακολούθησε ὁ κ. Κυπριανοῦ τόνισε πρὸς τὴν ἀντιπροσωπεῖα ὅτι τὸ 1977 θὰ εἶναι ἔτος πολιτικῶν ἐξελίξεων καὶ ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν πὼς τελικὰ τὸ δίκαιο θὰ κατισχύσει τῆς βίας.

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἀνακοίνωσε στὶς 8)1)77 ὅτι ὁ Προϊστάμενος τῆς Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Παναγιώτης Χρ. Σέργης θὰ τελέσει στὶς 28 Ἰανουαρίου 1977 τὰ ἐγκαίνια ἐκθέσεως τετρακότων, μπούκερο καὶ γλυπτῶν μετὰ ἀσβεστόλιθο τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα».

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐκθέσεως τὸ Δ.

Σ. τού Σωματείου υπενθύμισε ότι έχει ήδη προβεί στην έκδοση 1.000 αριθμημένων αναμνηστικών μεταλλίων (β' σειράς) που θα διατίθενται κατά την ημέρα της έκθεσως. Τα μετάλλια — που στην πρόσομή τους θα απεικονίζουν ένα από τα μελανόμορφα μπούκερο που θα έκτεθούν — στοιχίζουν 3 λίρες τὸ ένα. Προκρατήσεις μεταλλίων άρχισαν νά γίνονται στα Γραφεία τού Σωματείου.

Υπό τού Δ.Σ. τού Σωματείου «'Ελευθερη Κυθρέα» υπεβλήθη τήν 21/1/77 στον πρόεδρον τής Επιτροπής Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων τού Συμβουλίου τής Εύρώπης έκκλησις ὅπως εισηγηθῆ πρὸς τήν ὀλομέλειαν τής Συνελεύσεως τού Συμβουλίου τής Εύρώπης τήν ἀποβολήν τής Τουρκίας ἐκ τού Συμβουλίου.

Ἐκ μόνης τής περιοχῆς μας, συνεχίζει τὸ ἔγγραφο — ἀριθμούσης 15.000 κατοίκων — οἱ Τούρκοι εἰσβολεῖς ἐφόνευσαν ἐν ψυχρῷ 300 καὶ πλέον ἀμάχους, πλείστοι τῶν ὁποίων ἦσαν γέροντες.

«Ἐνα νέον Μάϊ Λάη» ἀναφέρεται ἐν συνεχείᾳ τού ἔγγραφου, ἐστῆθη εἰς μίαν εὐήμερουσαν ἀγροτικὴν περιοχὴν τής νήσου, τήν ὁποίαν ἐλάμπρυνε μιὰ ὑπερτρισχιλιετής πολιτιστικὴ παράδοσις, ἀνάλογον τής ὁποίας ὀλίγαι περιοχαὶ τής γῆς ἔχουσι νά ἐπιδείξουν.

«Μετὰ τὰς ὁμαδικὰς δολοφονίας οἱ εἰσβολεῖς ἔσυραν βιαίως καὶ ἐνεκλώδισαν ἐπὶ μῆνας εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον καὶ τήν ἐκκλησίαν τής Βώνης ἑκατοντάδες ἀμάχων πάσης ἡλικίας, τοὺς ὁποίους ὑπέβαλαν εἰς φρικιώδη βασανιστήρια. Εἰς τὸ Πουρκατόριον τής Βώνης, ἐξοχώτατε κ. πρόεδρε, κατεξητελείσθη πλήρως ἡ ἔννοια τού ἀνθρωπισμοῦ καὶ κατεσιπλώθη κάθε ἔννοια ἠθικῆς παρὰ τῶν Τούρκων στρατιωτικῶν ἐκ Τουρκίας, περιλαμβανομένων καὶ ἀξιωματικῶν τής.

«Ἐάν, ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε, δὲν ἐπενέβαινε ἐγκαίρως ὁ Διεθνὴς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀμφιβάλλομεν ἔάν τελικῶς οἱ ὀ-

περεξακόσιοι ἐγκλωβισμένοι τής περιοχῆς ἀνευρίσκοντο, δοθέντος ὅτι οἱ Τούρκοι φρουροὶ τῶν ἤρχισαν ἀπὸ τὰς πρώτας νύκτας τού ἐγκλωβισμοῦ τῶν τὰς ὁμαδικὰς ἐκτελέσεις.

«Ἄδελφαὶ καὶ θυγατέρες μας, διασθεῖσαι ὁμαδικῶς καὶ κτηνωδῶς ὑπὸ τῶν εἰσβολῶν, ἠδυνήθησαν τήν τελευταίαν στιγμὴν (μετὰ τετράμηνον ἀπὸ τού ἐγκλωβισμοῦ τῶν) νά ἀποβάλλουν τοὺς καρπούς τού βιασμοῦ εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα τῶν ἐν Κύπρῳ βρετανικῶν δάσεων καὶ εἰς ἰδιωτικὰς κλινικάς.

«Ἄμυδρὰν εἰκόνα τῶν σφαγῶν τής περιοχῆς ἀλλὰ καὶ παγκυπρίως σὰς ἐδώσαμεν, ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε, μετὰ τήν τακτικὴν πρὸς ὑμᾶς ἀποστολὴν τής Μαύρης Βίβλου, ἣτις ἐκδίδεται ὑπὸ τού Προέδρου τού Σωματείου κ. Πέτρου Στυλιανοῦ καὶ ἣτις, μέχρι τής στιγμῆς, ἀριθμεῖ 5 ἐκδόσεις. Ἄμφιβάλλομεν, ὅμως, Ἐξοχώτατε κ. Πρόεδρε, ἂν καὶ μετὰ τήν συμπλήρωσιν τού διακοσιοστοῦ βιβλίου τής σειράς, ὅπως προγραμματίζομεν, θὰ δοθῆ ἔπακριθῆς εἰκῶν τῶν διαπραχθεισῶν ὑπὸ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων εἰσβολῆς θηριωδιῶν καὶ ὠμοτήτων.

«Τρέφομεν, ὡς ἐκ τούτου τήν πεποίθησιν, ἐξοχώτατε κ. Πρόεδρε», περαίνει τὸ ἔγγραφο, «ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀμφικτιονία τῶν Ἐθνῶν δὲν θὰ διστάσῃ νά ἐπιτελέσῃ τὸ στοιχειῶδες πρὸς τήν καθημαγμένην νήσον μας καθήκον τής, ἐκβάλλουσα τήν Τουρκίαν ἐκ τής οἰκογενείας τῶν πολιτισμένων χωρῶν καὶ ἐπιβάλλοντας πρὸς αὐτὴν τὰς ἀναγκαίας κυρώσεις».

Ἐνώπιον δεκάδων φιλοτέχνων καὶ ἄλλων πνευματικῶν παραγόντων ὁ Προϊστάμενος τής Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τού Ὑπουργείου Παιδείας κ. Παναγιώτης Χρ. Σέργης ἐγκαινίασε τὸ βράδυ τής Παρασκευῆς 28.1.1977 στὶς αἴθουσας τού Κυπριακοῦ Ἱστορικοῦ Μουσείου καὶ Ἀρχείου ἐκθεση ἀρχαίων εὐρημάτων (τερρακότων, μπούκερο καὶ γλυπτῶν ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀρχαϊκῆς, κλασσικῆς καὶ ἑλληνιστικῆς πε-

ριόδου) που όργωνε το Σωματείο «Ελευθέρη Κυθρέα».

Την έκθεση, στην οποίαν εκτίθενται 250 περίπου αντικείμενα, τίμησαν με την παρουσία τους ο Διευθυντής του Προγράμματος ανάπτυξης του ΟΗΕ, ο Διευθυντής του Γαλλικού Μορφωτικού Κέντρου, η Διευθύντρια του Κέντρου «Γκαίτε», εκπρόσωποι των Πρεσβειών Ρουμανίας, ΗΠΑ και Γερμανικής Λαϊκής Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος του Άνωτάτου Δικαστηρίου κ. Τριανταφυλλίδης, Έπιθεωρητής Μέσης Εκπαιδευσεως κ.ά.

Η έκθεση παρέμεινε ανοικτή μέχρι της 5 Ίανουαρίου (από 10 π.μ. — 1 μ.μ. και 3 μ.μ. — 5 μ.μ.).

Η έκθεση άφισε άριστες έντυπώσεις που εξέφράστησαν και στο βιβλίο επίσκεπτών που ανοίχτηκε. Χαρακτηριστικώς εκπρόσωποι όρισμένων Πρεσβειών πρότειναν στον Πρόεδρο του Σωματείου «Ε.Κ.» κ. Πέτρο Στυλιανού να μεταφερθεί η έκθεση και στις χώρες τους, πρόταση που θα μελετήσει σε προσεχή του συνεδρία το Συμβούλιο του Σωματείου.

Το Δ.Σ. του Σωματείου «Ελευθέρη Κυθρέα» υπέβαλε την 18)2)77 δημοσία την εισηγήσιν προς τας άρμοδίας αρχάς να υποβάλουν προς την Έπιτροπήν Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Εύρώπης μέχρι του προσεχούς Μαΐου νέας καταγγελίας, θεμελιωμένας επί όλων των νέων ώμοτήτων τας οποίας διέπραξαν εις Κύπρον τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής και αι οποία διεπράχθησαν από της άρχικής καταγγελίας των ώμοτήτων εις την Έπιτροπήν μέχρι σήμερα.

Κάθε φόνος, κάθε ώμότης ή οποία έγινεν και εξακολουθεί να γίνεται από τους εισβολείς, οι οποιοι — παρὰ τα διεθνή ψηφίσματα και τας διεθνείς αποφάσεις εξακολουθούν να κατέχουν τα έδάφη μας — πρέπει να καταγγέλλεται και να γίνεται άμέσως διεθνώς γνωστή.

Άποτελεί τούτο στοιχειώδη δικαίω-

σιν ήθικην των άδίκως και έν ψυχρή φανεθέντων ή βασανισθέντων συμπατριωτών αλλά και τεράστιον ήθικόν όπλον εις χείρας του προδομένου λαού μας.

Με υπόμνημά του στις 22)2)77 προς όλους τους Πρέσβεις που είναι διαπιστευμένοι στην Κύπρο το Δ.Σ. του Σωματείου «Ελευθέρη Κυθρέα» υπόβαλε την έκκληση να διαβιβάσουν στις Κυβερνήσεις των χωρών τους τα αισθήματα της δυσφορίας, της άπογοιτεύεως και της άγανακτήσεως, τα οποία διακατέχουν τους 15 χιλιάδες έκτοπισθέντες της περιοχής από τη συνεχίζόμενη παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων εισβολής στην Κύπρο.

Τριάντα και πλέον μήνες, τονίζεται στο έγγραφο, από τη βάρβαρη τουρκική εισβολή, ή οποία έγινε με το πρόσχημα της άποκατάστασης της συνταγματικής τάξης — ή οποία άπεκαταστάθηκε πλήρως με την επιστροφή του συνταγματικού και νομίμου Προέδρου της χώρας του Άρχιεπισκόπου Μακαρίου από δύο και πλέον χρόνια — και ή οποία είχε σαν άποτέλεσμα την προσφυγοποίηση 200.000 συμπατριωτών μας, την έν ψυχρή σφαγήν πολλών χιλιάδων, την εξαφάνιση εκατοντάδων άλλων, τους βιασμούς και τις άλλες ώμότητες σε βάρος του άτυχου τούτου λαού, τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής εξακολουθούν να καταδυναστεύουν τον λαό και τον τόπο.

Όλες οι χώρες του κόσμου αναφέρεται στην συνέχεια, άνεξαρτήτως πολιτικής τοποθετήσεως ή κοινωνικού συστήματος έχουν ταχθεί άναφανδόν έναντίον της παρουσίας των εισβολέων και αξίωσαν και αξιώνουν την άπομάκρυνση από το νησί μας των εισβολέων. Η Κύπρος, προστίθεται στο έγγραφο, άποτελεί ίσως μοναδικό φαινόμενο στη σύγχρονη πολιτικήν ιστορία κατά το οποίο, ένώ όλες οι χώρες συμφωνούν και υπερθεματίζουν επίσης την ανάγκη διατηρήσεως της άνεξαρτησίας και της έδαφικής της άκεραιότητας — ακόμα και του άνεξαρτήτου και άδεδαιμένου της

πολιτικής της τοποθέτησως — έν τούτοις αντιμετώπιζει κίνδυνον όλοσχεροϋσ καταστροφής και έξαφανισμού της.

Προβαίνουμε γι' αυτό σέ θερμότατη έκκληση, τελειώνει τὸ έγγραφο, νά υποδείξετε πρὸς τὴν Κυβέρνηση τῆς χώρας σας τὴν ανάγκην ἀναλήψεως συλλογικῶν και πρακτικῶν μέτρων γιὰ πειθαναγκασμὸ τῶν εἰσβολέων νά ἀποχωρήσουν πάραυτα ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸ αὐτὸ νησί.

Ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἀπεστάλη στίς 23)2)77 πρὸς τὸν κ. Κλίφμαντ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Σωματεῖον «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ὑποδεχόμενον ὑμετέραν ἐσοχότητα εἰς Κύπρον, πιστεύει ἀκραδάντως ὅτι θὰ ἀγωνισθῆτε δι' ἐπιστροφήν ὄλων τῶν προσφύγων εἰς τὰς ἐστίας των ὑπὸ συνθήκας ἀσφαλείας, δι' ἄμεσον ἀποχώρησιν ἐκ Κύπρου τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων εἰσβολῆς και πρὸς πειθαναγκασμὸν τῶν Τούρκων εἰσβολέων πρὸς συμμέρφωσίν των εἰς τὰς περὶ Κύπρου ἀποφάσεις και ψηφίσματα τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

»Τέλος τὸ Σωματεῖον πιστεύει ὅτι έν συνεργασία μετὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως δύνασθε νά ἐπιληφθῆτε ἀμέσως τῶν ἀνθρωπιστικῶν προβλημάτων τῶν σχετιζομένων μετὰ τὰ προβλήματα ἀγνωσμένων και ἐγκλωδισμένων».

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» διεκήρυξε στίς 24)2)77 μετ' ἀφορμὴν τὰ ἐπ' ἐσχάτως πολλαπλασιαζόμενα δημοσιεύματα περὶ ὑποδείξεων ἢ και/πίεσεων διαφόρων ξένων παραγόντων πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον νά παραιτηθῆ, εὐθὺς ἅμα ἐξαιρεθῆ λύσις τοῦ κυπριακοῦ, ὅτι οὐδεὶς ἀπολύτως δικαιοῦται νά παρεμβαίνει εἰς τὴν ἐλευθέρην ἔκφρασιν τῆς βουλήσεως τοῦ λαοῦ μας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἀποτελεῖ — και δὴ ὑπὸ τὰς παρούσας τραγικὰς συνθήκας τὰς ὁποίας ὁ τόπος διέρχεται: — στοιχεῖον ἀναντικατάστατον και ἀναπόσπαστον ὄχι μόνο εἰς τὴν ὁμαλὴν συνταγματικὴν και πολιτικὴν έν γένει ἐξέλιξιν τοῦ τόπου, ἀλλὰ και δι' αὐτὴν ταύτην τὴν βιολογικὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀτυχοῦσ τούτου λαοῦ.

Οἱ χαρακτηρισμοὶ περὶ δῆθεν ἀδιאלάκτου και ἀνυποχωρήτου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, εἶναι τὸ ὀλιγώτερον ἀτυχεῖς ἐάν μὴ και ὑποπτοι. Διότι και εἰς τὸν ἀσημότερον ἀλλὰ καλόπιστον παρατηρητὴν τῆς ὕδρογειοῦ, κατέστη πασιφανὲς — και δὴ μετὰ τὴν πρόσφατον συνάντησιν τοῦ Προέδρου Μακαρίου μετὰ τοῦ κ. Ντενκτὰς — ποῖοι ἀκριβῶς καλοπροαιρέτως και καλοπίστως προέρχονται εἰς τὴν τράπεζαν τῶν διαπραγματεύσεων.

Ἡ ἡγεσία τοῦ λαοῦ τούτου, ὁ ὁποῖος κατεπροδόθη, ἐσφαγιάσθη, ἐξημελείσθη ποικιλοτρόπως και πολλαχόθεν ἐταπεινώθη, προσῆλθε εἰς τὰς διαπραγματεύσεις μετ' πνεῦμα νηφαλιότητος, ψυχραιμίας και εὐαισθησίας ἐναντι τῶν δραματικῶν ἱστορικῶν καμπῶν τὰς ὁποίας ὁ τόπος διέρχεται. Ἄλλοι, δίκην ἀλήστου μνήμης δικτατόρων και σφαγιαστῶν τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπέδειξαν διὰ θέσεως και λόγων μισαλλοδοξίαν, οἴησιν και κουφότητα.

Τέλος, τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἐπιθυμεῖ νά διακηρύξη ὅτι ἐάν οἰασιδήποτε πιέσεις πρέπει νά γίνων, αὐταὶ πρέπει νά ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς θύτας και οὐχὶ πρὸς τὰ θύματα, πρὸς τοὺς κατακτητὰς και οὐχὶ τοὺς ἐκριζωθέντας, πρὸς τοὺς νεήλυδας ἐπιδρομεῖς και οὐχὶ πρὸς τοὺς αὐτόχθονας και γηγενεῖς κατοίκους τοῦ τόπου. Ὁφείλου, διὰ νά γίνωμεν σαφέστεροι, οἱ οἰοιδήποτε ἰσχυροὶ τῆς γῆς νά πειθαναγκάσουν τὴν Τουρκίαν νά συμμορφωθῆ πρὸς τὰς ἀποφάσεις και ψηφίσματα τοῦ ΟΗΕ, ἀποσύρουσα πάραυτα ἐκ τῶν ἐδαφῶν μας τὰς κατακτητικὰς τρις δυνάμεις. Οἱ ἐπιδρομεῖς, οἱ κατακτηταί, οἱ θύται οὐδέν ἀπολύτως ἠθικὸν ἔρσιμα ἔχουν, παραπεινόντες εἰς τὸ νησί μας

τήν παρουσίαν τους. Ούτε οί ισχυροί δύνανται νά χρησιμοποιούν τούς όρους «παρτωρήσεις» καί «χειρονομίας καλής θελήσεως» όταν αναφέρονται εἰς τήν Τουρκίαν. Ούτε, ἄλλωστε, οί κοινοί κλέπται οὔτε οί σφετερισταί τῆς ξένης ἰδιοκτησίας ἐκχωροῦν τὰ κλαπέντα. Ὑποχρεοῦνται, ἀπλούστατα, εἰς ἀπόδοσιν τοῦ κλαπέντος καί τοῦ βίᾳ σφετερισθέντος.

Ἐλπίζομεν, ὡς ἐκ τούτου, εἰλικρινῶς ὅτι ὁ κ. Κλίφορντ θά μεταφέρει πρὸς τὸν Πρόεδρον κ. Κάρτερ τὴν κραυγὴν αὐτῆν τῶν 15 χιλιάδων ἐκτοπισθέντων τῆς περιοχῆς μας.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἐκάλεσε τὴν 25)2)77 ὅλους τούς ἐκτοπισθέντας κατοίκους περιοχῆς Κυθρέας οἱ ὅποιοι ἀντιμετωπίζουν οἰασοῦν ἴσως δυσχερείας ἐν σχέσει μὲ τὸ στεγαστικὸν — καί εἰδικώτερα μὲ τὸ θέμα τῆς αὐτοστεγασέως ἢ καί τῆς δανειοδοτήσεως δι' ἀνέγερσιν κατοικίας — νά ἐπικοινωνοῦν μὲ τὸν Ἀντιπρόεδρον τοῦ Σωματείου κ. Χριστόδουλον Πέτσαν, Γραφεῖα Παγκυπρίου Ἐπιτροπῆς Προσφύγων (Τηλ. 73106), Ἡλέκτρας 2, πάροδος Στάσιου, ἄνωθεν ὑποκαταστήματος Τραπεζῆς Γκρίντλεῦς.

